Sharon Kurtzman

STRATENÁ PEKÁRKA z VIEDNE

Sharon Kurtzman

STRATENÁ PEKÁRKA z VIEDNE

PRELOŽILA JÚLIA ZELENČÍKOVÁ

Sharon Kurtzman
THE LOST BAKER OF VIENNA

Copyright © 2025 by Sharon Kurtzman
All rights reserved.

Cover Design © Leoš Dóra
Translation © Júlia Zelenčíková, 2026
Slovak edition © DOT. vydavateľstvo, s. r. o., 2026

ISBN 978-80-8311-042-7

Na pamiatku mojich rodičov

Mojej matke Evelyn Rothspanovej,
pretože mi ukázala, ako vyzerá bezpodmienečná láska,

a môjmu otcovi Hermanovi Rothspanovi,
pretože ma naučil, že každý deň je mimoriadny.

Prvá kapitola

Zoe

Raleigh, Severná Karolína
február 2018

Nastala bezhviezdna zimná noc. Po ulici sa preháňal vietor, zo zeme sa valil chlad a zahrýzal sa do kostí Zoe Rosenzweigovej. Neprekážal jej, zimu mala radšej než teplo. Sparné letné dni ju vždy vytáčali. Potme sa snažila strčiť kľúč do dierky. Svetlo na verande znovu nesvietilo. Tašku so snehovou guľou si zastrčila pod pazuchu, otočila kľúčom a dvakrát zazvonila. Gýčový suvenír s chicagskou panorámou mal byť pre starého otca, rovnako ako dve zvonenia: znamenali, že sa nemusí ponáhľať k dverám. Po mítvici sa však neponáhľal nikde.

„To som ja!" zvolala, vstupujúc do jeho upratného bungalova v Raleighu. Kľúče hodila do pokrivenej keramickej mištičky na stolíku v hale. Na konci deväťdesiatych rokov ju vyrobila pre starú matku Tess.

„Vari si už doma, Zoe?!" zakričala Katherine z kuchyne. Mocná, milá Katherine, zaoblená žena s kučerami prilepenými k hlave, bola jednou zo Zoeiných najobľúbenejších domácich zdravotných sestier, ktoré sa u starého otca Arona striedali.

„Prišla som rovno z letiska.“ Zoe si vyzliekla kabát a aj s batohom ho hodila na stoličku v kuchyni. „Treba vymeniť žiarovku na verande.“ Katherine mala uviazanú zásteru starkej Tess. Zelenú s citrónmi. Zoe jej chcela povedať, aby si ju vyzliekla. Namiesto toho sa však usmiala. Koniec koncov, Katherine bola darom z nebies a šlo len o zásteru.

„Ako mu dnes je?“ opýtala sa Zoe. Sestra neodpovedala hneď. „Čo sa deje?“

„Dnes bol zmätenejší než zvyčajne.“

„Niečo konkrétne?“ Lekár Zoe uistil, že starkého zdravotný stav by sa počas jej cesty nemal zhoršiť.

Skôr než Katherine stihla odpovedať, ozval sa starký Aron: „Prišla moja Zoe?“

Zoe začula vŕzganie schodov, potom šuchtanie papúč po podlahe. Do kuchyne prišiel v námorníckom modrom pyžame, s uhladenými linkami sivých vlasov. Zoe venoval úsmev pokrivený mŕtvicou. Stislo jej srdce.

„Už si sa osprchoval.“ Zoe ho pobozkala na líce a nadýchla sa pritom mydla s vôňou borovice.

„Páčilo sa ti Chicago a rodeo?“

„Jedlo bolo skvelé. V jednom karavane podávali len syrové pochúťky. Makaróny so syrom, mozzarellové paličky, grilované syrové sendviče a quesadilly.“ Spočítala ich na prstoch.

„Mešuga,“ odvetil. „Ostaneš na večeru?“

Nakukla na hodiny na mikrovlnnej rúre. Bolo po deviatej.

„Večerali ste pred troma hodinami, Aron,“ upozornila ho Katherine milo.

„Áno, zabudol som. Neviem, čo sa deje v tej makovici.“ Čím bol starší, tým bola jeho demencia horšia a vplyv jidišského jazyka výraznejší.

Zoe vytiahla z tašky snehovú guľu. „Pre teba.“

„Ha!“ Zatriasol suvenírom a snehová búrka v jeho vnútri pochovala striebornú panorámu. Užasnutú tvár mu zalial detský rumenec, ale keď sa trblietky usadili na dne, vybledol. „Ako chlapec som

zistil, že takto vo vojne mizne svet. Po nej už nikdy nie je ako predtým."

Jeho poznámka ju vyľakala. Starký Aron hovoril o svojom detstve či druhej svetovej vojne len zriedka. Otočil sa ku Katherine. „Našla si môj telefón?"

„Nie, prepáčte," odvetila Katherine.

„Ktovie, kam sa podel." Snehovú guľu položil vedľa ostatných, na policu nad sporákom. Ocitla sa vedľa suvenírov z Los Angeles, Filadelfie, New Yorku a Londýna. Na všetky tie miesta zaviedla Zoe v priebehu rokov práca. Bol to ich zvyk. Starý otec jej zase z konferencií Združenia výrobcov potravín nosil kľúčenky. Zbierku nosila na batohu. Na jej obľúbenej, zo Seattlu, bola zobrazená veža Nebeská ihla s azúrovomodrou oblohou v pozadí. Starký Aron jej prezradil, že navrchu tejto výraznej budovy sa nachádza reštaurácia. „Človek sa tam môže navečerať a vidieť večnosť." Predstavovala si, aké by to bolo pozerať sa z takej výšky a uvidieť rodičov v nebi.

Starký Aron si sadol za jedálenský stôl. „V chladničke máš malinovku."

Zoe schmatla plechovku. Hoci už so starkým nebývala, na jej obľúbený nápoj nikdy nezabudol, a to na ňom zbožňovala. Chcela zavrieť chladničku, ale vtom vedľa fľašky s omáčkou Caesar uvidela jeho telefón. „Pozri, čo som našla." Podala mu ho.

„Ach, si génius." Zízal na displej.

„Čo sa deje?"

„Asi som zložil Chane. Volala z letiska."

Ruka s plechovkou jej zastala pri perách. Katherine prikývla, akoby chcela povedať: *„Vidíte?"*

„Nie, starký." Zoe ho chytila za rameno. „Rozprával si sa so mnou. Ja som volala z letiska, povedala som ti, že som už pristála."

Pohľadom skákal raz na ňu, raz na telefón a snažil sa rozpamätať. „Áno, volala si."

Žiaľ, nebolo to prvý raz, čo si ju pomýlil so svojou staršou sestrou. S ňou nemohol hovoriť, pretože umrela dávno predtým, než sa Zoe narodila.

Zoe sa posadila. „Ako ti je, starký?“

„Ako veľmi starému chlapovi.“ Zoeine starosti zmietol pod koberec. „Vieš, že sa každým dňom čoraz viac podobáš na Chanu? Aj ona bola taká krásna.“

Zoe vždy rada počúvala, že kučeravé blond vlasy a jantárové oči zdedila po pratete, s ktorou sa už odnepamäti cítila zvláštne spriaznená.

„Máte jej fotografiu?“ zamiešala sa do rozhovoru Katherine.

Aron sa na ňu pozrel, akoby jej otázke nerozumel.

„Žiaľ, nie,“ odpovedala namiesto neho Zoe.

Pozornosť starého otca sa presunula na snehové gule na poličke. Zoe vstala a kývla na Katherine, aby šla za ňou do kuchyne.

Na chodbe jej potichu všetko vysvetlila. „Starký, jeho sestra a matka prežili holokaust. Všetky fotografie a rodinné pamiatky sa stratili počas vojny. Hovorí o tom len zriedka. Viem, že žili v dvoch židovských getách v Poľsku a v koncentračnom tábore. Po vojne bývali v tábore pre vysídlené osoby v Rakúsku,“ šepkala Zoe. „Týždeň pred emigráciou do Spojených štátov Chana umrela počas požiaru vo viedenskom hoteli.“

„To je hrozné.“ Katherinina ruka vyletela k jej hrudi.

„Zoe?!“ zavolal na ňu starký.

„Idem...“

„Choďte za ním a ja odosteliem posteľ,“ povedala Katherine.

„Tu si,“ poznamenal starký Aron, keď si Zoe prisadla k nemu za stôl. Naklonil sa k nej. „Mám tajomstvo. Môžem ti veriť?“

„Samozrejme. Aké?“

Aronove oči sa zrazu zaleskli. „S Chanou sa čoskoro opäť stretneme. Vraj sme v bezpečí a upečie mi svoj *Cremeschnitte*.“ Naklonil sa ešte bližšie. „Moja sestra je tá najlepšia pekárka na svete. V jednom z najvyberanejších viedenských hotelov piekla hotové umelecké diela. Vo Viedni sa jej nevyrovnal nikto!“

Ach bože, dnes večer premýšľal len a len o Chane. Zoe vedela, že prateta ako dievča rada piekla a že starkého otec pred vojnou vlastnil pekáreň. Netušila však, že Chana sa pečením aj živila. „Tvoja sestra pracovala s potravinami? Ako ty?“

„Vôbec nie ako ja. Ja som celý život predával tovar rodinným reštauráciám a obchodom." Čelo mu zalial pot. „Sestra piekla ako otecko."

Pracovala v hoteli, v ktorom došlo k požiaru? „Kedy, starký? Pred vojnou alebo po nej?" Ako to, že za celé roky jej nič z toho nepovedal?

„Pssst... Chana piekla potajomky." Priložil si prst na pery.

Zoe vedela, že by ho mala pomaly vtiahnuť späť do reality, lenže... Pozrela sa naňho. Sedel vedľa nej, s lesknúcimi sa sivomodrými očami, najšťastnejší za posledné mesiace. Zvesila plecia. Víkend ju celkom zničil. Mala nabitý program, všetko sa točilo okolo Stredozápadného food truck rodea. Okrem toho, v Chicagu bola treskúca zima. Pracovala počas celého spiatočného letu, písala, upravovala a korektorke poslala dva články. Netúžila po ničom inom, len byť so starým otcom a oddychovať. Bolo zlé nechať to tak a neopraviť ho?

„Nikomu to neprezradím. Tvoje tajomstvo je u mňa v bezpečí," odpovedala.

Starý otec zvraštil obočie. „Si Chanina dcéra?"

Vzala mu ruky do svojich. „Volám sa Zoe. Som dcéra tvojho syna Stevena. Tvoja vnučka."

Skúmal jej tvár. „Áno, Zoe." Dotkol sa jej líca, potom ukázal na malinovku. „Kúpil som ich pre teba. Máš ich najradšej."

„Si najlepší na svete." Pobozkala chrbát jeho ruky. Za dvadsaťosem rokov života už zažila priveľa smútku. Neopätované lásky. Ochladnuté priateľstvá. A tú najhroznejšiu bolesť zo všetkých: smrť rodičov, keď mala jedenásť rokov. Nenávidela svet za to, že na zoznam musela pridať aj starkého, svoju jedinú rodinu, lebo zabúdal, kým je.

„Je pol desiatej," oznámila Katherine, ktorá sa vrátila do kuchyne.

„Čas ísť spať." Starký Aron sa s námahou postavil.

„O chvíľku ti prídem zaželať dobrú noc," povedala mu Zoe.

Keď odišli, prezrela si zoznam jeho hovorov. Narazila na dva prichádzajúce: od nej, po pristátí na letisku Raleigh-Durham, a o pár hodín skôr z medzinárodného čísla. Ak mu volal niekto z Európy, možno práve to spôsobilo, že bol taký zmätený. Ťukla na to číslo.

„Hallo," ozval sa mužský hlas. *„Das Kaiserin Hotel, wie kann ich Ihnen helfen?"*

Nemecký pozdrav ju prekvapil. „Hovoríte po anglicky?“

„Áno. Hotel Cisárovná. Prajete si?“

„Niekto z tohto čísla volal na starkého telefón. Snažím sa zistiť prečo,“ odvetila.

„Možno niektorý z našich hostí.“

„Kde sa hotel nachádza?“

„Na Kärntner Ring vo Viedni.“

Nevedela o nikom, kto by mohol volať starkému z Viedne. So starými rodičmi žila od jedenástich, poznala všetkých ich priateľov. V Európe nemali ani jedného. Hovor zapla nahlas a vyhľadala webovú stránku hotela. Na obrazovke sa objavila fotografia krémovej kráľovskej budovy. *Nóbl.* Skôr palác než hotel.

„Môžem pre vás niečo urobiť?“ muž znel netrpezlivo.

Zrýchlil sa jej tep. Neverila, čo sa ho pýta. „Spojili by ste ma s Chanou Rosenzweigovou?“

„Moment, prosím.“ O chvíľu sa ozval: „Nemáme hosťa s takýmto menom. Môžem vám ešte nejako pomôcť?“

Samozrejme, že nie. Jej otázka bola šialená. „Prepáčte,“ ospravedlnila sa. „Asi som si pomýlila číslo.“

Starý otec ležal v posteli na poschodí, s nasadenými okuliarmi na čítanie. Čítal jej článok pre *Chuťovky*, uznávaný kulinársky magazín, pre ktorý pracovala ako redaktorka.

„Je úžasný,“ pochválil ju. „Kto by povedal, že pečené kurča niekomu zmení život?“

„Iba to si si z neho vzal?“ zasmiala sa.

„Som na teba hrdý.“ Časopis položil na posteľ. Na nočnom stolíku ležala škatuľka s tabletkami na spanie.

Vedela, že je na ňu pyšný. Kedysi jej hovorieval, že jej články sú *bešert*. Jej osud. V poslednom čase si tým však nebola taká istá. Vďaka práci v *Chuťovkách* rozbehla svoju kariéru, ale posledné dva roky jej šéfredaktor Wes Donnelly zadával fádne články ako „Najlepšie pečené kurča Ameriky“. Pri pomyslení, že by sa usilovala o vážnejšie zadania, vždy znervóznela. Po smrti rodičov sa konfliktom vyhýbala,

ale aj ona občas zatlačila. Nedávno predložila článok o vplyve klimatickej zmeny na zber ustríc. „Drž sa tém o životnom štýle. Si v nich dobrá," ohodnotil ho Wes.

Uhladila starkého prikrývky. „Musím ísť." Mal zatvorené oči. Stlmila svetlá, tak ako to mal rád.

„Chana?" opýtal sa nežne.

Stislo jej srdce. *Povedz mu, že si Zoe!* kričal hlas v jej hlave, ale keď sa pozrela do starkého zaslzených očí, nedokázala to kúzlo zlomiť.

Starký Aron dvoma prstami dvakrát poťukal po svojej hrudi a netrpezlivo čakal na jej odpoveď. Zoe urobila to isté. Pokojne si ľahol. Robili to tak odnepamäti. Hovorili si tak *ľúbim ťa*. Ktovie, či to robil aj so svojou sestrou.

Dvere nechala pootvorené. Katherine bola v obývačke, skladala bielizeň. „Je čoraz zmätenejší," poznamenala Zoe.

Katherine poskladala biele tielko a súcitne sa na Zoe zahľadela. „Kým som varila obed, niečo si mrmlal popod nos a skladal pri tom puzzle." Ukázala na rohový stolík. Ležala na ňom polovica skladačky s obrázkom štadióna futbalového klubu Tottenham Hotspur. „Nepočula som toho veľa, ale očividne bol v inom svete."

„Zajtra zavolám jeho lekárovi. Ďakujem, Katherine." Zoe si vzala kabát, batoh a odišla.

Obavy ju sprevádzali celých päť blokov, až kým v tej istej štvrti Oakwood nedorazila do svojej garsónky. Nikdy sa tam však necítila ako doma. Kiežby mohla zabrániť chradnutiu starého otca. Vedela však, že niečo také nie je v jej moci.

* * *

Ráno zašla do lekárne Walgreens, aby vyzdvihla predpísaný liek pre starkého a kúpila mu citrónové cukríky, ktoré mal veľmi rád. Vtom jej však zavolala Phyllis, zdravotná sestra, ktorá chodila k starkému ráno.

„Mrzí ma to, ale mám zlú správu," začala.

Zoe zovrela prstami cukríky. „Prosím, len mi nepovedz, že znovu

spadol.“ Minulý mesiac minul schod, ale našťastie mu po páde ostala iba modrina na boku. Žiadna zlomenina.

„Nie, to nie.“ Sestra zaváhala a v Zoeinej hlave to len tak bzučalo. Odišiel z domu a stratil sa? Musí sa tam čo najrýchlejšie dostať. „Je mi to ľúto.“ Phyllisin hlas sa zlomil. „Umrel, Zoe. V noci. Asi ďalšia mŕtvica.“

Skôr než Zoe celkom pohltil smútok, svet stíchol a jej sa zmocnil zvláštny pokoj. Starký Aron umrel v domnienke, že sa rozprával so svojou mŕtvou sestrou a že je v bezpečí. Zoe si však nevedela predstaviť, čoho by sa mohol báť.